

**Завдання II (районного) етапу
XVIII Міжнародного конкурсу з української мови
імені Петра Яцика**

Шифр _____

3 клас

1	2	3	4	Усього

1. Підкресли слова, у яких звуків більше, ніж букв.

Дзвінок, гайка, читаю, їхав, кущ, маяк, джміль, ялинка, подвір'я, щавель.

2. Прочитай слова. Запиши за алфавітом спочатку назви фруктів, а потім – овочів.

Апельсин, смородина, яблуко, слива, морква, буряк, вишня, цибуля, груша, помідор, картопля.

Фрукти:

Овочі:

---

3. Напиши назви українських міст, які ти знаєш (не менше ніж 5).

Київ, _____

---

4. Склади оповідання «Моя улюблена іграшка».

**Завдання II (районного) етапу
XVIII Міжнародного конкурсу з української мови
імені Петра Яцика**

Шифр _____

4 клас

1	2	3	4	5	Усього

1. Виправ у тексті помилки й запиши правильно.

Трьома ярусами розкинулось зилене мирезживо лісу. У першому, найвищому ярусі, шуміли вершини дубів. До них схилялися розлогі клени і ясини. Св'яткові берези ворушили довгими косами. А в другому ярусі чорніли ягоди черемхи, чорніли осики (За А. Шияном).

---

2. Згрупуй синоніми за значенням. Викресли зайві слова. Не випишуй їх.

Кусок, країна, кусень, шматок, держава, іній, край.

Іскриться, сміється, переливається, біжить, регоче, хихотить, сріблиться.

---

3. Від слів, що означають назви професій, утвори іменники чоловічого роду. Якщо утворити такий іменник неможливо, постав прочерк.

Балерина – _____, секретарка – _____, доярка – _____,
прибиральниця – _____, масажистка – _____, танцюристка – _____,
_____ , друкарка – _____, медсестра – _____.

**Завдання II (районного) етапу
XVIII Міжнародного конкурсу з української мови
імені Петра Яцика**

Шифр _____

5 клас

1	2	3	4	5	Усього

1. Складіть невеликий твір-розповідь про найважливіші слова у Вашому житті (обсяг – 10–15 речень). У тексті обов’язково використайте прислів’я.

2. Запишіть слова, вставляючи, де потрібно, пропущені літери / обираючи з дужок правильний варіант.

Мен..ше, (з/с)чистити, черв..як, пр..мудрий, пр..земкуватий, з(с)фотографуватися, пр..жовклий, пр..звисько, пр..года, не(з/с)проста.

---

3. Прочитайте вірш Миколи Вінграновського.

У ластівки — ластовенятко,
В шовковиці — шовковенятко,
В гаю у стежки — стеженятко,
У хмари в небі — хмаренятко,
В зорі над садом — зоренятко
Вже народилися.
Лиш зажурилися
Старезна скеля над *урвищем*
Та дуба всохле *стовбурище*.

Чи однакове значення суфіксів у виділених словах? Коротко поясніть свою думку.

---

4. Прочитайте подані парами слова. Підкресліть лише ті пари, які є синонімами.

Пропасниця – втрата.
Визиск – пошук.
Нидіти – скніти.
Городина – огорожа.
Кпити – глузувати.
Лихоманка – злигодні.

5. У запропонованих реченнях обведіть правильний варіант відповіді.

- слова *відчуття* і *почуття* однакові за значенням / є паронімами;
- у реченні *Прийшла дороба дорога До нас – до тебе і до мене* виділені слова є паронімами / омонімами;
- слова *рука* і *нога* є антонімами / НЕ є антонімами;
- слова *заводнений* і *приводити* спільнокореневі / НЕ є спільнокореневими;
- слова *зелений* і *зеленим* спільнокореневі / є формами одного слова.

**Завдання II (районного) етапу
XVIII Міжнародного конкурсу з української мови
імені Петра Яцика**

Шифр _____

6 клас

1	2	3	4	5	Усього

1. Складіть лист до зими (обсяг – 10–15 речень). У тексті листа обов’язково використайте щонайменше 3 риторичні звертання й однорідні члени речення.

2. Запишіть слова, вставляючи, де потрібно, пропущені літери / обираючи з дужок правильний варіант.

Інц..дент, бракон..єр, альтру..зм, ман..як, дез..нфекція, ін..єкція, Гр..нвіч, мад..яр, ч..пси, н..юанс.

---

3. Прочитайте текст. Виберіть із нього слова іншомовного походження. Доберіть до них українські відповідники, запишіть їх парами.

Аеропорт був сповнений звуків. Гуділи літаки, сварилися перехожі, плакали діти. Повна тиша була б тут аномалією. Мене привабили літаки. Здавалося, кожен із них має свою біографію: одні безліч разів бували в польоті, інші – лише наважувалися стати на крило. Цікаво, а чи може літак піднятися вертикально вгору? Мабуть, ні, адже він не ракета. Думаю, наш час – справді епоха літаків!

---

4. До запропонованих ситуацій доберіть якомога більше фразеологізмів.

1) Про того, хто хвалить, надмірно підносить когось.

---

2) Про несамостійну людину, яка залежить від когось або чогось.

---

3) Про того, хто приховує правду, обдурює.

---

5. Серед пропонованих слів підкресліть лише ті, які є історизмами. До останнього слова доберіть сучасний відповідник.

Ланіти, боярин, чоло, уста, волость, шуйця, кріпак, тать.

Тать – _____

3. У дієсловах теперішнього часу вставте пропущені літери. Запишіть.

Кол..ш, бор..шся, хоч..ш, біж..мо, бач..мо, бо..мося, гуд..ш, аналізу..мо, сход..мо, полет..мо.

4. Від пропонованих дієслів утворіть форму першої особи множини наказового способу.

занóсити _____

заносіти _____

5. Відредагуйте речення. Запишіть правильні варіанти.

1) З тих пір ми прикладали багато зусиль, щоб покращувати рівень свого життя.

2) До сих пір ми не могли визначитися, що треба робити прежді всього.

3) При таких обставинах не мішало б хотя б щось зробити.

4) На сліду́ючий день вони вирішили прийняти участь у цьому конкурсі.

5) Не роби вигляд, що ти не хочеш мене бачити, адже із-за твоєї поведінки я чую себе ущербним.

**Завдання II (районного) етапу
XVIII Міжнародного конкурсу з української мови
імені Петра Яцика**

Шифр _____

8 клас

1	2	3	4	5	6	Усього

1. Напишіть твір-опис емоційного стану (страх перед невідомим), не називаючи в тексті цей стан. Намагайтеся зробити це так, щоб читач зрозумів, що саме переживає герой Вашого твору. Обсяг – 10–15 речень. Використайте у творі інфінітив у 5 різних синтаксичних ролях (підкресліть ці інфінітиви як відповідні члени речення).

2. До запропонованих ситуацій, явищ і поведінки осіб доберіть якомога більше фразеологізмів.

1) Якщо дуже тісно.

---

2) Про те, що знаходиться близько.

---

3) Про те, що ніколи не відбудеться.

---

3. Складіть і запишіть речення, що відповідають заданій характеристиці.

1) Спонукальне, окличне, двоскладне, повне.

---

2) Розповідне, неокличне, двоскладне, неповне.

---

3) Питальне, неокличне, односкладне, повне.

---

4. Поставте наголоси в словах.

Обіцянка, віднести, начинка, фартух, курятина, течія, горілиць, середина, данина, листопад, обруч, ваги, застібка, довідник, визвольний.

5. Запишіть слова, вставляючи, де потрібно, пропущені літери чи знаки / обираючи з дужок правильний варіант.

Хвас..нути, гіган..ський, студен..ство, очис..ний, невіс..чин, турис..ці, ап..льсин, ч..решня, картопля(н/нн)ий, варе(н/нн)ий, то(н/нн)а, ма(с/сс)а, гра(м/мм), пі(ц/цц)а, хо(б/бб)і, спаге(т/тт)і, пі(д/дд)а(ш/шш)я, духм..яний, всухом..ятку, го(л/лл)андець.

---

6. Поставте розділові знаки, підкресліть члени речення, над кожним словом надпишіть, якою частиною мови воно є.

Працювати до сьомого поту звичка багатьох залюблених у свою справу митців що можливо зумовлено їхнім прагненням створити шедевр без недоліків.

Завдання II (районного) етапу
XVIII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика

Шифр _____

9 клас

1	2	3	4	5	6	7	Усього

1. Напишіть невеликий (1–1,5 сторінки) твір-роздум, який би розкривав зміст вислову М. Рильського: «Мова — втілення думки. Що багатша думка, то багатша мова». Оформіть цей афоризм як епіграф до твору.

2. У пропонованих реченнях поставте, де потрібно, розділові знаки.

- 1) Глянуть не встигнеш і вік промайне.
- 2) Мене там мати повивала і повиваючи співала.
- 3) Мабуть батько ще дужче постарів і мати ще більше посивіла.
- 4) Співають ідучи дівчата.
- 5) На сто думок замислена Полтава вербові гриви хилить до води.
- 6) Худа у чорному вбранні у капелюшку дівчина справляла враження іноземки.
- 7) Коли він торкався смичком струн скрипки усе на світі стихало і залишалася тільки музика.
- 8) Стала наближатися година вирушати далі.
- 9) Крашанки або писанки готують на Великдень.
- 10) Ми чекали повідомлення більше як два тижні.
- 11) Наприкінці вісімнадцятого століття жінки використовували квіти картоплі як прикрасу.
- 12) Хай наша пісня не вмирає і наше слово хай живе!
- 13) Замість домовика в хаті залишився кіт.
- 14) Людей мільярди і мільярди слів а ти їх маєш вимовити вперше.

3. Ускладніть речення, дібравши до виділених слів поширені прикладки. Поставте відповідні розділові знаки.

1) Хлопець _____ за два роки змінився, виріс, змужнів.

2) _____ Нарешті _____ ми _____ побачили _____ озеро _____.

3) Ліс _____

з усіх боків обступає село.

4. Виправте, де потрібно, помилки. Запишіть правильні варіанти.

Торфянистий, надяр'я, каміньчик, велетенський, жень-шень, марево, перстні, сам-на-сам, немовби-то, м'юзик-холл, розв'язаний, чіпси.

---

5. Поставте наголоси в словах.

Вишиваний, цінник, симетрія, форзац, фаховий, локшина, черговий, котра, яловичина, беремо, підлітковий, мережа, разом, бородавка.

6. Поставте числівник 1576 в орудний відмінок (укажіть обидві форми).

1) _____

2) _____

7. Поставте розділові знаки, підкресліть члени речення, над кожним словом надпишіть, якою частиною мови воно є. Намалюйте схему речення.

Квітувала здавалося вся земля і біліли всі схили на пагорбах і навіть упродовж контурів доріг скрізь нас зустрічали до самих вершечків облиті цвітом наповнені сонцем та бджолами черешні.

Схема:

**Завдання II (районного) етапу
XVIII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика**

Шифр _____

10 клас

1	2	3	4	5	Усього

1. Напишіть етюд-мініатюру «Музика ранку» в художньому стилі (обсяг – 1–1,5 сторінки). У творі використайте мінімум три різні фонетичні засоби стилістики. Підкресліть їх у тексті.

2. Перепишіть текст, замініть у ньому виділені слова фразеологізмами.

Можна, звичайно, *промовчати* або, зрештою, *вдавати*, що цього не помічаю. Не хочеться *розказувати* про це *чужим*. Невже дружити – це означає завжди *робити все однаково*? Ніяк не можу *зрозуміти*, чому мені *неприємно*, що Ігоря за реферат із історії *вихваляють*. Знань у нього *мало*. Я писала роботу *як-небудь*, але сама.

---

3. Поставте наголоси в словах.

Адже, танок, дано, ринковий, руно, поблизу, верблюдиця, індустрія, правописний, сирокочений, горошина, позаторік, мого, вершкове (масло).

4. Виконайте завдання.

- 1) Поставте слово *комар* в орудному відмінку однини _____
- 2) Поставте слово *бачити* в третю особу множини теперішнього часу _____
- 3) Як правильно: *природна* чи *природня поведінка*? _____
- 4) Доберіть власне український відповідник до слова *фарфор* _____
- 5) Доберіть 2 синоніми до слова *осоружний*

б) Відредагуйте, запишіть правильно: *леснічна площадка, шириною три метра, робити вигляд, біла тюль, халатне відношення до роботи, притримуватися правил, у порядку виключення, покупати квартиру в розстрочку*

---

5. Поставте розділові знаки, підкресліть члени речення, над кожним словом надпишіть, якою частиною мови воно є. Намалуйте схему речення.

Хоч у весільному обряді були пісні які викликали сум за минулим і тривожні думки про майбутнє в цілому свято мало піднесений радісний характер адже народжувалася нова сім'я.

Схема:

**Завдання II (районного) етапу
XVIII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика**

Шифр _____

11 клас

1	2	3	4	5	Усього

1. Напишіть невеликий (1–2 сторінки) твір-роздум, даючи відповідь на питання:

Що є меншим злом: надмірний мовленнєвий туризм чи мовленнєве свавілля?

Висловлюючи свою думку, уживайте різні види ускладнених речень (не менше, ніж 5 різних видів ускладнення). Підкресліть відповідні речення у тексті свого твору.

2. Перепишіть текст, замініть у ньому виділені слова фразеологізмами.

Не віряться, що його *вихваляли*. Невже мені було б краще, коли б Марка *покарали*? Мабуть, варто *промовчати*. Зрештою, мене ж ніхто *не змушує говорити*. Друг може подумати, що я йому *перешкоджаю*, – і дружба наша *закінчиться*.

---

3. Поставте наголоси в словах.

Літописний, тризуб, навести, мережевий, вчення, зручний, щодобовий, низина, циган, щипці, металургія, граблі, твого, спина.

4. Виконайте завдання.

1) Поставте слово *Ігор* в родовому відмінку однини _____

2) Виписіть лише НЕправильно утворені імена по батькові в кличному відмінку. Запишіть правильні варіанти. *Олегу Петровичу, Лесе Пилиповичу, Олесе Іванівно, Соломіє Миколівно, Андріє Львовичу.*

---

3) За допомогою суфіксів *-ов-*, *-ев-* (*-єв-*) утворіть прикметники від іменників *палац, замша*

4) Доберіть власне український відповідник до слова *куліси* _____

5) Доберіть синонім до слова *люстро* _____

6) Поставте слово *занóсити* (наголос на другому складі) в 1 особу множини наказового способу _____

7) Відредагуйте, запишіть правильно: *свято розпочнемо без п'ятнадцяти сім; від нічого робити; сто грам; свіжий творог; дані співпадають; навчатися музиці; отримати освіту; у тексті зустрічаються помилки.*

---

5. Поставте розділові знаки, підкресліть члени речення, над кожним словом надпишіть, якою частиною мови воно є. Намалюйте схему речення.

Українська мова для мене це море в якого немає дна й берегів і яке настільки багатоманітне й невичерпне що ніколи не встановити межі при пізнанні її феномена (В. Шевчук).

Схема: